

Čís. 2374.

Řidič automobilu jest s hlediska §§ů 335, 337 tr. zák. povinen, jakmile spatří chodce přecházeťi jízdní dráhu, zmírniti rychlost, po případě vypjati motor, by mohl ihned zastaviti (§ 45 min. nař. z 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák.).

Pro pojem »křižovatky« (§ 46 odst. druhý nař.) se nevyžaduje stálá policejní služba na dotyčném místě. Rychlost do 6 km není předepsána jen pro jízdu před křižovatkou, nýbrž i na ní a za ní.

Jízda frekventovanou ulicí a na křižovatce děje se za okolností zvláště nebezpečných (§ 337 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 14. května 1926, Zm I 876/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 6. října 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle Šu 335 a 337 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost opírá se o důvody zmatečnosti čís. 4, 5, 9 a), b) a 10 Šu 281 tr. ř. Podle čís. 4 Šu 281 tr. ř. mimo jiné vytýká, že nalézací soud zkrátil obžalovaného v právu obhajoby tím, že zamítl průvodní návrh obhájce při hlavním přelíčení, by bylo zjištěno dotazem u policejního ředitelství v Praze, že vyústění ulice Karlovy od Pobřežní ulice do Královské třídy v Karlíně není křižovatkou ve smyslu Šu 46 min. nař. z 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. a že na tomto místě nestojí ani dopravní strážník jako na křižovatkách; dále že dopravní policie si přeje a též dovoluje u silostrojů rychlost 30 až 35 km za hodinu, by se vozidla na ulicích zejména na křižovatkách nekupila. Návrh ten směl nalézací soud zamítnouti, aniž by zavinil zmatečnost rozsudku podle čís. 4 Šu 281 tr. ř., poněvadž pro výklad pojmu křižovatky ve smyslu Šu 46 min. nař. čís. 81/1910 stačil nalézacímu soudu jednak obecný význam slova, nepřipouštějící žádných pochybností, jednak obsah onoho Šu, který zdůrazňuje, že není dovoleno jeti větší rychlostí než 6 km za hodinu v místech, kde nelze silnici (jízdní dráhu) přehlédnouti, jako na př. na křižovatkách. Poněvadž se úraz přihodil blíže místa, kde protíná Královskou třídu ulice Karlova, a obžalovaný, jemuž se dává za vinu, že nezamírnil rychlost auta na přípustnou míru, sám doznává, že bylo nebezpečí, že by z ulice (Karlovy) po levé straně ve směru jízdy mohl mu někdo vběhnouti do jízdní dráhy, mohl první soud spolehlivě posouditi, zda jde o křižovátku ve smyslu zákona čili nic, aniž by bylo třeba vyžádati si k tomu zprávu policejního ředitelství. Okolnost, zda je na křižovatce, o kterou jde, organisována stálá služba policejní čili nic, nemá pro výklad pojmu křižovatky v onom smyslu rozhodného významu. Další okolnost, kterou se obžalovaný nabídl dokázati, že dopravní policie si přeje a dovoluje u silostrojů rychlost 30—35 km za hodinu, nemá pro

posouzení objektivního zavinění obžalovaného významu vzhledem k velicímu předpisu §§u 45 a 46 min. nař.

Po věcné stránce (čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. namítá zmateční stížnost, a): že soud nesprávně posoudil otázku objektivního zavinění; stěžovatel má za to, že nejel ani zakázanou rychlostí ani neopatrně. Předpis druhého odstavce Šu 46 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. platí prý jen o křižovatkách, kde není rozhledu ani do předu ve směru jízdy ani na stranu. V souzeném případě prý jde o křižovátku dvou ulic velmi širokých, které nebrání přehledu. Onen zákonný předpis prý sice zakazuje vjetí na křižovátku větší rychlostí než 6 km, ale nebrání, by se na ní a zejména za ní nezvýšila rychlost na 15 km, nevidí-li řidič nebezpečí z postranní ulice. Situace na jízdni dráze prý nenutila ani ke zmírnění rychlosti, ani ku zvláštní opatrnosti. Stočení vozu nejprve do leva a potom do prava bylo prý odůvodněno snahou obejetí chodce a zabránění úrazu. Úraz zavinil usmrcený sám tím, že náhle změnil směr chůze a přímo naběhl do silostroje. b): nelze prý mluvit ani o subjektivním zavinění, poněvadž obžalovaný prý nemohl předvídati, že usmrcený dodatečně změnil směr chůze, a poměry na ulici v jízdni dráze prý nebyly takové, by z nich mohl obžalovaný poznati, že jízdou může ohroziti tělesnou bezpečnost lidí.

Námítky nejsou odůvodněny. K a): Zavinění obžalovaného právem shledává rozsudek v tom, že jel nedovolenou rychlostí 15 až 20 km v místě, kde bylo dovoleno jeti pouze rychlostí 6 km za hodinu a že jel neopatrně, snaže se obejetí usmrceného, jehož viděl před sebou v jízdni dráze, místo by motor vypjal a auto zastavil. Nálezací soud, posuzuje otázku trestného zavinění, správně vyložil zákon, odmítnuv obhajobu obžalovaného, že obejetí chodce bylo účelné a přípustné, jako nesrovnatelnou s ustanovením Šu 45 nař., který ukládal obžalovanému jako řidiči motoru, by, jakmile spatřil Karla P-a přecházeji jízdni dráhu, zmírnil rychlost, po případě vypjal motor, by mohl auto ihned zastaviti. Také v tom směru dlužno dáti prvnímu soudu za pravdu, že poměry na místě činu dopouštěly jeti rychlostí nejvýše 6 km, nejen proto, že jde (jak rozsudek zjišťuje) o velmi frekventovanou křižovátku jedné z hlavních dopravních tepen Prahy, a příční ulicí ji protínající, tedy o místo, které se nedá předem přehlédnouti se tří stran, které tu přicházejí v úvahu, nýbrž i proto, že jízdni dráha ulice, kterou obžalovaný jel, sama se vyznačuje mimořádně silnou dopravou jak dvoukolejně dráhy elektrické tak i četných vozidel oběma směry neustále jezdících. Omezujícím výkladem, že rychlost 6 km jest přikázána pouze pro jízdu před křižovátkou, nikoliv na ní a za ní, neposkytuje ani doslov, ani účel Šu 46 min. nař. opory. Že usmrcený redaktor P. sám zavinil svůj úraz tím, že nenadále vběhl do auta, rozsudek nezjistil, ba nezjišťuje ani spoluzavinění usmrceného, které by obžalovaného nevyvíňovalo. Zjišťuje naopak, že obžalovaný zavinil smrt P-ovou tím, že, ačkoliv ho viděl před sebou v jízdni dráze pobíhati, nejprve směrem do prava, pak zase do leva ve snaze, by unikl hrozícímu zasažení autem a to v takové vzdálenosti, která podle posudku technického znalce by byla úplně stačila k úplnému zastavení silostroje, kdyby byl býval obžalovaný jel dovo-

lenou rychlostí a kdyby se byl o zastavení vůbec pokusil, nezmírnil rychlost na přípustnou míru, nýbrž jel dále zakázanou rychlostí 15 až 20 km a místo, by motor vypjal, jak nutně vyžadovala nebezpečná situace v jízdni dráze, dokonce se snažil redaktora P-a objeti a tím ho právě strhl k zemi a usmrtil.

Neodůvodněna jest také námitka, uplatňovaná s hlediska čís. 10 Šu 281 tr. ř., že trestný čin obžalovaného dlužno posuzovati pouze podle Šu 335 tr. zák., nikoliv podle Šu 337 tr. zák. Jest sice pravda, že silo-stroje nelze počítati k předmětům vypočteným v Šu 85 c) tr. zák., ale jisto je, že náležejí k předmětům, jejichž provoz se zpravidla děje za okolností zvláště nebezpečných. Při tom sluší ovšem podotknouti, že předpoklad zvláštní nebezpečnosti jejich provozu není bezvýhradným a bezvýjimečným, jelikož v konkrétním případě nemusí býti ony složky, pro něž nebezpečí, zpravidla spojené s provozem automobilovým, převyšuje míru nebezpečnosti, která souvisí jinak s dopravou osob a nákladů na cestách (ulicích) všeobecně k tomu účelu používaných. Leč podle zjištění napadeného rozsudku není v souzeném případě takovéto výjimky, neboť soud zjišťuje takové zvláště nebezpečné okolnosti místa činu, že totiž jde o Královskou třídu, hlavní tepnu spojující Prahu s Libní a venkovem, s mimořádně silnou dopravou dvoukolejné elektrické dráhy i vozidel všeho druhu, jezdicích neustále oběma směry a o křižovatku velmi frekventovanou, u níž je přechod k zastávce elektrické dráhy. Okolnosti ty odůvodňují posuzovati trestný čin obžalovaného podle Šu 335 a 337 tr. zák.

Čís. 2375.

Amnestie ze dne 5. listopadu 1918, čís. 28 sb. z. a n., nevztahuje se na pokračování v trestné činnosti po 28. říjnu 1918.

»Lstivým jednáním« (§ 197 tr. zák.) jest všeliké chování, jež směřuje k oklamání jiného a je podle okolností konkrétního případu k tomu způsobitelným (další pobírání invalidní renty po převratu na základě nesprávných údajů superarbitrační komisi před převratem).

(Rozh. ze dne 14. května 1926, Zm I 97/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 18. prosince 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197 a 200 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Dovolávajíc se číselně důvodů zmatečnosti podle Šu 281 čís. 5 a 9 b) tr. ř., namítá zmateční stížnost, že lstivé předstírání a jednání obžalovaného lze spatřovati pouze v tom, že obžalovaný předstíral před převratem rakouské superarbitrační komisi, že byl v bitvě zraněn, jelikož rozsudek jiného lstivého předstírání a jednání nezjišťuje, a že